

ಸಂಸಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಂಥ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಚ್ಛಮಾಡುವಂಥ, ಮಿಥ್ಯಾ ಧರ್ಮದ ಪ್ರರೂಪಣೆ ಮಾಡುವಂಥ, ಯುದ್ಧಶಾಸ್ತ್ರ, ಶೃಂಗಾರಶಾಸ್ತ್ರ, ಮಾಯಾಚಾರದ ಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸ-ರಸಾಯನ, ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರ, ಮಾರಣ-ವಶೀಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮಹಾಪಾಪದ ಪ್ರರೂಪಕವಿವೆ, ಅವನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ರೋಗದ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಾಸುಕ ಔಷಧದ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಔಷಧ ದಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಕಾರಕವಿದೆ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಔಷಧವು ದೊರಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಹದಾನಂದವಿದೆ. ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ನಿರ್ಧನನಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಔಷಧವು ದೊರೆತರೆ ಅವನು ತನಗೆ ನಿಧಿಯ ಲಾಭವಾದಂತೆ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಔಷಧ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಸಮಸ್ತ ವ್ರತ-ತಪ-ಸಂಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆ, ಜ್ಞಾನದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಔಷಧ ದಾನದ ಮೂಲಕ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಸ್ಥಿತಿಕರಣ, ನಿರ್ವಿಚಿತ್ತ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳು ಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಔಷಧ ದಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರೋಗರಹಿತ ದೇವಗಳ ವೈಕ್ರಿಯಿಕ ದೇಹದ ಹೈಪ್ಪಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ತ ದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದಾನವು ಮುಖ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಯ ಜೀವನ, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಯಾವನು ಆಹಾರದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನ, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಬುದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಆಹಾರದಿಂದಲೇ ಮುನಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರಾವಕನ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಮಾರ್ಗಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವರು. ಆಹಾರವೇ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಿದೆ. ಆಹಾರದಾನ ಕೊಡುವಂಥ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯೂ ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರದತ್ತ ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಭೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ, ಕ್ಷುಧೆ-ತೃಷ್ಣೆಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯಷ್ಟು ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ದುಃಖ, ಕ್ಲೇಶಗಳಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸುಖ ಭೋಗಿಸಿ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಉತ್ಪನ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಧನ ಪಡೆದ ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ದಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿರ್ಧನನಿದ್ದವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಭೋಜನದೊಳಗಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಷ್ಟು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಅರ್ಧಭೋಜನ ದೊರಕಿದರೂ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ತುತ್ತನ್ನು ಹಸಿದ ದುಃಖೀ ದೀನ ದರಿದ್ರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಿಹಿ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುವುದೂ ದೊಡ್ಡ ದಾನವಿದೆ. ಆದರ, ಸತ್ಕಾರ, ವಿನಯ ಮಾಡುವದು, ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುವುದು, ಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸುವುದೆಲ್ಲವು ಮಹಾದಾನವಿದೆ. ದುಷ್ಟ ವಿಕಲ್ಪಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬಾರದು, ನಾಲ್ಕು ಕಷಾಯಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು, ವಿಕಥೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಇತರರ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಸತ್ಯ ದೋಷಗಳನ್ನೆಂದೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಅನ್ಯಾಯದ ಧನ ಗೃಹಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.

ಎಲೈ ಜ್ಞಾನಿ ಜನರೇ ! ತಮ್ಮ ಹಿತ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ದುಃಖೀ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಿರಿ, ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಗ್‌ರ್ಥನ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳ ಧಾರಕರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿರಿ. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಗಳಕುರಿತು ಕರುಣೆ ಮಾಡಿರಿ. ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರಿ. ರಾಗ-ದ್ವೇಷ-ಮೋಹ ಧಾರಕ ಕುದೇವ, ಆರಂಭ ಪರಿಗ್ರಹಧಾರಕ ವೇಷಧಾರೀ, ಕುಗುರು, ಹಿಂಸೆಯ ಪೋಷಕ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ಪ್ರಷ್ಟೀಕರಿಸುವಂಥ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರ-ಇವುಗಳ ವಂದನೆ, ಸ್ತುತಿ, ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರಿ. ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯೆ, ಲೋಭಗಳ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಿ. ಕ್ಲೇಶದಾಯಕವಾದ ಅಪ್ರಿಯ ವಚನ, ಬೈಗುಳ ವಚನ, ಅವಮಾನದ ವಚನ, ಗರ್ವ ಯುಕ್ತ ವಚನಗಳನ್ನೆಂದೂ ಆಡಬೇಡಿರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇತರರಿಗೆ ದುಃಖದ ಕಾರಣ, ತಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನಷ್ಟಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರವರ್ತನೆಯನ್ನು ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದಿಂದ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ಧರ್ಮದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಉತ್ತಮ ಅಕಿಂಚನ್ಯ ಧರ್ಮ

ಈಗ ಉತ್ತಮ ಅಕಿಂಚನ್ಯ ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನಮಯ ಸ್ವರೂಪದ ಹೊರತಾಗಿ ಅನ್ಯ ಕಿಂಚಿತ್ ಮಾತ್ರವೂ ನನ್ನದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ದ್ರವ್ಯದವನಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅನುಭವವನ್ನು

ಆಕಿಂಚನ್ಯ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎಲೈ ಆತ್ಮನೇ ! ನಿನ್ನ ಆತ್ಮನನ್ನು ದೇಹದಿಂದ ಭಿನ್ನ ಜ್ಞಾನಮಯ, ಅನುಪಮ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರಸ, ಗಂಧ, ವರ್ಣರಹಿತ, ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸುಖದಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಪರಮ ಅತೀಂದ್ರಿಯ, ಭಯ ರಹಿತನೆಂದು ಅನುಭವ ಮಾಡುವುದು.

ಈ ದೇಹವಿದೆ ಅದು ನಾನಿಲ್ಲ ದೇಹವಂತೂ ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ಮೂಳೆ, ಚರ್ಮಮಯ, ಜಡ, ಅಚೇತನವಿದೆ. ನಾನು ಈ ದೇಹದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಭಿನ್ನನಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿ-ಕುಲಗಳು ದೇಹದ್ದಿವೆ, ಇವು ನನ್ನವುಗಳಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ-ನಪುಂಸಕಲಿಂಗಗಳು ದೇಹದ್ದಿವೆ, ನನ್ನವುಗಳಲ್ಲ. ಈ ಬಿಳಿತನ, ಕಪ್ಪುತನ, ದೊರೆತನ, ದರಿದ್ರತನ, ಸ್ವಾಮೀತನ, ಸೇವಕತನ, ಪಂಡಿತತನ, ಮೂರ್ಖತನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ತ ರಚನೆಯು ಕರ್ಮದ ಉದಯ ಜನಿತ ದೇಹದ್ದಿದೆ, ನಾನಂತೂ ಜ್ಞಾಯಕನಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಹದ ಸಂಬಂಧವು ಅದು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಂತೂ ಅನ್ಯ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಉಪಮಾತೀತವಾಗಿ ಅನುಪಮವಿದೆ.

ಶೀತ, ಉಷ್ಣ, ಮೃದು, ಕಠೋರ, ಸ್ನಿಗ್ಧ, ರೂಕ್ಷ, ಹಗುರು, ಭಾರವೆಂದು ಇವು ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ಪರ್ಶಗಳಿದ್ದು ಅದು ನನ್ನ ರೂಪವಲ್ಲ, ಅದು ಪುದ್ಗಲದ ರೂಪವಿದೆ. ಈ ಸಿಹಿ, ಕಹಿ, ಹುಳಿ, ಉಪ್ಪು, ಒಗರು ಮೊದಲಾಗಿ ಐದು ಪ್ರಕಾರದ ರಸಗಳು, ಸುಗಂಧ-ದುರ್ಗಂಧವೆಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದ ಗಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು, ಹಸಿರು, ಹಳದಿ, ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು-ಎಂದು ಐದು ಪ್ರಕಾರದ ವರ್ಣಗಳು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಲ್ಲ, ಅದು ಪುದ್ಗಲದ ಸ್ವರೂಪವಿದೆ.

ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಂತೂ ಸುಖದಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಿದೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಕರ್ಮದ ಅಧೀನವಾದ ದುಃಖಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತನಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವು ಇಂದ್ರಿಯ ರಹಿತ ಅತೀಂದ್ರಿಯವಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಪುದ್ಗಲಮಯ ಕರ್ಮದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಭಯರಹಿತ, ಅವಿನಾಶಿ, ಅಖಂಡ ಮೊದಲಾದ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ, ಶುದ್ಧ ಜ್ಞಾನಸ್ವಭಾವನಿದ್ದೇನೆ; ಆದರೆ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಹೇಗೆ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಬೆರೆತು ಹೋಗಿವೆ. ಹಾಗೆ ಕ್ಷೀರ-ನೀರದ ತೆರ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಒಂದಾಗಿ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಥ್ಯಾತ್ವನಾಮದ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ದೇಹ ಮೊದಲಾದ ಪರದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಅನಂತ ಕಾಲದಿಂದಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಯಾವುದೇ ಅವರಣ ಮೊದಲಾದವು ಒಂದಿಷ್ಟು ದೂರವಾಗುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರಮಾಗಮದ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನನ್ನ ಹಾಗೂ ಪರದ ಸ್ವರೂಪದ ಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಪಂಚವರ್ಣದ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಆಭರಣದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ದೊರಕಿದ ಟಂಕದವರ್ಣವನ್ನು ಮತ್ತು ರತ್ನದ ವರ್ಣವನ್ನು ತೂಕವನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೇರೆ-ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಿರಂತರ ಪರಮಾಗಮದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನನ್ನ ಜ್ಞಾನಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತ ರಾಗ, ದ್ವೇಷ, ಮೋಹ, ಕಾಮ ಮೊದಲಾದ ಮಲವನ್ನು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ; ಮತ್ತು ನನ್ನ ಜ್ಞಾನಯುಕ್ತ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ರಾಗ-ದ್ವೇಷ-ಮೋಹ ಮೊದಲಾದ ಭಾವ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ಮಗಳ ಉದಯದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ನಶ್ವರ ಶರೀರ, ಪರಿವಾರ, ಧನ, ಸಂಪತ್ತು ಮೊದಲಾದ ಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಮತ್ವ ಬುದ್ಧಿಯು ಪುನಃ ಅನ್ಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗದಿರಲೆಂಬ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಕಿಂಚನ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಆಕಿಂಚನ್ಯ ಭಾವನೆಯು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ನನಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ತ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನನ್ನ ರೂಪವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು, ಮತ್ತು ರಾಗ-ದ್ವೇಷ-ಮೋಹ-ಕಾಮ-ಕ್ರೋಧ ಮೊದಲಾದ ಭಾವಗಳು ಕರ್ಮಕೃತ ವಿಕಾರವಿದ್ದು ಅವನ್ನು ನನ್ನ ರೂಪವೆಂದು ಅನುಭವ ಮಾಡಿ ವಿಪರೀತ ಭಾವ ಮಾಡುತ್ತ ಅವುಗಳಿಂದ ಘೋರ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆನು. ಈಗ ನಾನು ಆಕಿಂಚನ್ಯ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನಗಳ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥ ಪಂಚ ಪರಮಗುರುಗಳ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ನಿರ್ವಿಘ್ನ ಆಕಿಂಚನ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ

ಭಾವನೆ ಅಧಿಕಾರ

ಆಕಿಂಚನತೆಯೇ ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ದಡತಲುಪಿಸುವ ಜಹಜಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಹಾ ದುಃಖರೂಪಿ ಹಾಗೂ ಬಂಧದ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಅದು ಆಕಿಂಚನ ಧರ್ಮವಿದೆ.

ಆಕಿಂಚನತೆಯಿರುವವರಿಗೆ ಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಲೀನತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ವೇಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮತನ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವಾದ ರತ್ನತ್ರಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸು ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತದೆ, ದೇಹದ ಸ್ನೇಹವು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸಾರಿಕ ದೇವಗಳ ಸುಖ, ಇಂದ್ರ-ಅಹಮಿಂದ್ರ-ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸುಖಗಳೂ ದುಃಖರೂಪವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ; ಅವುಗಳ ಇಚ್ಛೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವರು ? ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಮತ್ವ ರಹಿತರಾಗಿ ಜೀರ್ಣ ತೃಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಗ್ರಹ, ಚಿನ್ನ, ರತ್ನ, ರಾಜ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುತ್ರಾದಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಕಿಂಚನವಂತೂ ಪರಮ ವೀತರಾಗತೆಯಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ದಡವು ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೇನೇ ಈ ಆಕಿಂಚನ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾರಿಗೆ ಆಕಿಂಚನತೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾರ್ಥವಾದ ಆ ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮನ ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಚ ಪರಮೇಶ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ದುಷ್ಟವಿಕಲ್ಪಗಳ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟ-ಅನಿಷ್ಟ ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಕೇವಲ ಉದರರೂಪದ ಹೊಂಡವನ್ನು ತುಂಬುವುದಿರುತ್ತದೆ, ಇತರ ಸರಸ-ನೀರಸ ಭೋಜನದ ವಿಚಾರವು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ತ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಕಿಂಚನವೇ ಮೋಕ್ಷದ ನಿಕಟ ಸಮಾಗಮ ಮಾಡಿಸುವಂಥದ್ದಿದೆ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರು ಆಕಿಂಚನ ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ತೀರ್ಥಂಕರ ಮೊದಲಾದ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರು ಆಕಿಂಚನ ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಆಗುವರು. ಆಕಿಂಚನ ಧರ್ಮವು ಮುಖ್ಯರೂಪದಿಂದ ಸಾಧುಗಳಿಗೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏಕದೇಶ ಧರ್ಮದ ಧಾರಕರಾದ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೂ ಆ ಆಕಿಂಚನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವನು ಗೃಹಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂದರಾಗಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿರಕ್ತನಿರುತ್ತಾನೆ, ಪ್ರಮಾಣರೂಪ ಪರಿಗ್ರಹವಿಡುತ್ತಾನೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಇಚ್ಛಾರಹಿತನಿದ್ದಾನೆ, ಅನ್ಯಾಯದ ಧನ ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನೆಂದೂ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಪಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ದುಃಖ ಕೊಡುವಂಥದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಅಸ್ಥಿರವೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಆಕಿಂಚನ ಭಾವನೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಕಿಂಚನ ಧರ್ಮದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಧರ್ಮ

ಈಗ ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅನುರಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾಯಕ ಸ್ವಭಾವದ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಚರ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವಿದೆ.

ಎಲೈ ಜ್ಞಾನೀಜನಗಳೇ! ಈ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯನಾಮದ ವ್ರತವು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಧರವಿದೆ. ಪಾಪ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಷಯಗಳ ವಶರಾಗುವುದರಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಹಿತರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ದೇವ ಸಮಾನರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯ ಹೀನರು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಲಸೆಯುಳ್ಳವರು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಧಾರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತವು ಮಹಾದುರ್ಧರವಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದು ಸುಲಭವಿದೆ.

ಎಲೈ ಭವ್ಯರೇ! ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವುಳ್ಳ ಆ ಮನರೂಪದ ಮದೋನ್ಮತ್ತ ಆನೆಯನ್ನು ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ, ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಇಚ್ಛೆಯ ಅಭಾವ ಮಾಡಿ ದುರ್ಧರ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಧಾರಣ ಮಾಡಿರಿ. ಆ

ಕಾಮಭಾವವು ಚಿತ್ತರೂಪದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಮದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಜೀವನು ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ಪಾಪವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಾಮವು ಮನಸ್ಸಿನ ಮಂಥನ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮನದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಷ್ಟಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮನಮಥವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಞಾನವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದ ನಂತರವೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಹಾನ ದುರ್ಗಂಧಯುಕ್ತ ನಿಂದ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ರಾಗಿಯಾಗಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಕಾಮಭಾವದಿಂದ ಕುರುಡನಾಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮಹಾ ಅನೀತಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಪರರ ನಾರಿಯರ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತು ಹೋಗಬಹುದು, ದೊರೆಯ ತೀವ್ರ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವುದು, ಯಶಸ್ಸು ಮಲಿನವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಧರ್ಮದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಹೋಗುವೆನು, ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಸತ್ತು ನರಕದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಘೋರ ದುಃಖ ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು, ಪುನಃ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತೀರ್ಯಂಚ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ದುಃಖ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗುವುದು- ಪುನಃ ಕುಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕುರುಡ, ಕುಂಟ, ದರಿದ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯವಿಕಲ, ಕಿವುಡ, ಮೂಗ, ಚಾಂಡಾಲ, ಭಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮಕಾರರ ನೀಚ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ, ಪುನಃ ತ್ರಸ, ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತಕಾಲ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬ ಸತ್ಯ ವಿಚಾರವು ಕಾಮಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

'ಕಾಮ' ನಾಮದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಕಂ' ಎಂದರೆ ಸುಳ್ಳು 'ದರ್ಪ' ಎಂದರೆ ಗರ್ವವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಕಂದರ್ಪವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅತಿ ಕಾಮನೆ ಎಂದರೆ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿ ದುಃಖ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳು ತೀರ್ಯಂಚ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸಂವರದ ವೈರಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂವರಾರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದರೆ ತಪ-ಸಂಯಮಗಳಿಂದ ಅದು ಸೂ ಎಂದರೆ ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಸೂವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳ ಹೆಸರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದಿಂದ ಅನುರಾಗಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಪ್ರತವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಸಹಿತವಿದ್ದ ನಂತರವೇ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ತ ವ್ರತ-ತಪಗಳು ನಿರ್ಸಾರವಿವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ತ ಕಾಯಕೇಶವು ನಿಷ್ಫಲವಿವೆ. ಬಾಹ್ಯ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯದ ಸುಖದಿಂದ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಯಾವ ಆತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ ಅವನ ಉಜ್ವಲತೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಆತ್ಮನು ಕಾಮದ ರಾಗದಿಂದ ಮಲಿನನಾಗಿ ಹೋಗದ ಹಾಗೆಯೇ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದಿಂದ ಉಭಯಲೋಕಗಳು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶಿಲದ ರಕ್ಷಣೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಉಜ್ವಲ ಯಶಸ್ಸು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಧರ್ಮ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಥೆ ಕೇಳಬೇಡಿರಿ, ಹೇಳಬೇಡಿರಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಾವ-ಭಾವ, ನಾಟ್ಯ-ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಡಿರೆಂಬ ಪರಮಾಗಮದ ಬೋಧವನ್ನು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಧಾರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಚಲನಚಿತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯಭಿಚಾರಿ ಪುರುಷರ ಸಂಗತಿಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು. ಗಾಂಜ, ತಂಬಾಕು ಮೊದಲಾದ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಬಾರದು. ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಶಿಲಭಂಗ, ವ್ರತಭಂಗದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕಾಮೋದ್ದೀಪಕ ಕಾರಣಗಳ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು, ರಾತ್ರಿ ಭೋಜನ ಬಿಡಬೇಕು, ವಿಚಾರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಲೋಕವಿರುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತುಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬಾರದು. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು. ಧರ್ಮನೇಂದ್ರಿಯದ ಲೋಲುಪತೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು, ಜಿಹ್ವೇಂದ್ರಿಯದ ಲಂಪಟತೆಯ ಜತೆ ಸಾವಿರಾರು ದೋಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆ; ಅದರಿಂದಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಚ್ಚತೆ, ಯಶಸ್ಸು, ಧರ್ಮ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಸಮತಾಭಾವನೆಯನ್ನಂತೂ ಅದು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲೂ ಸ್ಮರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಲೋಕವ್ಯವಹಾರವು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ,

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವು ಭಂಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆತ್ಮನ ಹಿತದ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಧರ್ಮದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವು ಹತ್ತು ಧರ್ಮದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಭಗವಂತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಈ ಹತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮೆ ಮೊದಲಾದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಘಾತ ಮಾಡುವಂಥ ವೈರಿಗಳು ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕ್ಷಮೆ ಮೊದಲಾದವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಪುನಃಪುನಃ ಅವುಗಳ ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಷಮಾ ಧರ್ಮ : ಕ್ಷಮೆಯು ಅದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಕವಿದೆ, ಯಶದ ರಕ್ಷಕವಿದೆ, ಧನದ ರಕ್ಷಕವಿದೆ, ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಕವಿದೆ. ವ್ರತ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮ, ಸತ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಯು ಒಂದು ಕ್ಷಮೆಯಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಲಹದ ಘೋರ ದುಖಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಮೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ತ ಉಪದ್ರವ ಹಾಗೂ ವೈರದಿಂದ ಕ್ಷಮೆಯೇ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರೋಧವು ಅದು ಮೂಲಸಹಿತ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷದ ನಾಶಮಾಡುವಂಥದಿದೆ. ಕ್ರೋಧಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಾಶವನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಪ್ರಚಂಡ ರೌದ್ರ ಧ್ಯಾನವು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರೋಧಿಯು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಘಾತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ನದೀ, ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಶಸ್ತ್ರಘಾತ, ವಿಷಭಕ್ಷಣ, ನೇಣುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಕುಕರ್ಮ ಮಾಡಿ ಆತ್ಮಘಾತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರೋಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂಬ ದಯೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು, ಮಗನನ್ನು, ತಮ್ಮನನ್ನು, ಮಿತ್ರನನ್ನು, ಒಡೆಯನನ್ನು, ಸೇವಕನನ್ನು, ಗುರುವನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರೋಧಿಯು ಘೋರ ನರಕದ ಪಾತ್ರನಿದ್ದಾನೆ.

ಕ್ರೋಧಿಯು ಮಹಾಭಯಂಕರನಿದ್ದಾನೆ, ಸಮಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥವನಿದ್ದಾನೆ, ಕ್ರೋಧಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಚನವಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅವನಂತೂ ತನ್ನನ್ನು ಪರರನ್ನು, ಸಮಭಾವವನ್ನು, ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥವನಿದ್ದಾನೆ. ಕುಪವಚನರೂಪದ ಆಗ್ನಿಯನ್ನೇ ಕಾರುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರೋಧಿಯು ಧರ್ಮಾತ್ಮ, ಸಂಯಮಿ, ಶೀಲವಂತ, ಮುನಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರಾವಕರಿಗೆ ಕಳವಿನ ಆನ್ಯಾಯದ ಸುಳ್ಳು ದೋಷ-ಕಲಂಕ ತಗಲಿಸಿ ದೂಷಿತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರೋಧದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಜ್ಞಾನವು ಕುಜ್ಞಾನವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಚರಣೆಯು ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತದೆ, ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಆನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ನೀತಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆತ್ಮಂತ ದುರಾಗ್ರಹಿಯಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಮಾರ್ಗದ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಉಪಕಾರ-ಅಪಕಾರದ ವಿಚಾರದಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ಕೃತಘ್ನನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ವೀತರಾಗ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಯಸುವವರೆಂದೂ ಕ್ರೋಧ ಭಾವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿ ಹೋಗಬಾರದು.

ಮಾರ್ದವ ಧರ್ಮ : ಮಾರ್ದವ ಎಂದರೆ ಕಠೋರತೆಯಿಲ್ಲದ ಕೋಮಲ ಪರಿಣಾಮವುಳ್ಳ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ದವ ಪರಿಣಾಮಿಯನ್ನು ಸಾಧುಪುರುಷರೂ ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಠೋರತೆಯಿಲ್ಲದ ಪುರುಷನೇ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾನರಹಿತ ಕೋಮಲ ಪರಿಣಾಮವುಳ್ಳವನಿಗೆ ಎಂಥ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಂಥ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ಅವನು ಅಂಥದೇ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಗುಣವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಸಮಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಸಮಸ್ತ ವಿಧಗಳ ಮೂಲವು ವಿನಯವಿದೆ. ವಿನಯವಂತನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯನಿರುತ್ತಾನೆ. ಅನ್ಯ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದಂಥ ಪುರುಷನೂ ವಿನಯಗುಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ವಿನಯವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಭೂಷಣವಿದೆ. ಕೋಮಲ ಪರಿಣಾಮಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದಯಾಭಾವವಿರುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ದವದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದ ಅಭ್ಯುದಯ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಣದ ಅವಿನಾಶಿ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಕಠೋರ ಪರಿಣಾಮಿಗೆ ಉಪದೇಶವು ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾಧುಪುರುಷರು ಕೂಡ ಅವಿನಯಿ ಕಠೋರ ಪರಿಣಾಮಿಯನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಬಿಡುವ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಪಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರವೇಶ

